

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Δικαίωμα Ψήφου Υπηκόων τρίτων χωρών. Απόκτηση Ελληνικής Ιθαγένειας από Έλληνες ομογενείς»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

1. Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι η Ελλάδα, κατά την τελευταία δεκαπενταετία, έχει μετατραπεί από χώρα εξαγωγής σε χώρα υποδοχής μεταναστών. Οι μετανάστες στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν, με στοιχεία του 2001, το 7% του συνολικού πληθυσμού της. Οι μετανάστες αποτελούν οργανικό στοιχείο της ελληνικής κοινωνίας, το οποίο παρουσιάζει δύο αντιφατικά χαρακτηριστικά, αφού αφ' ενός αποτελούν ένα από τα πλέον δυναμικά στοιχεία της χώρας, καθώς συμβάλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη και στην πρόοδο της και αφ' ετέρου συνθέτουν την πλέον ευαίσθητη πληθυσμιακή ομάδα καθώς έχουν να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες δυσκολίες της κοινωνικής τους ένταξης.

2. Οι μέχρι σήμερα νομοθετικές πρωτοβουλίες αντιμετώπισαν μόνο μια πτυχή του μεταναστευτικού ζητήματος και, συγκεκριμένα, τη νομιμοποίηση της παραμονής και της εργασίας των οικονομικών μεταναστών και ασφαλώς όχι αποτελεσματικά, αφού τόσο ο ν. 2910/2001, όσο και ο πρόσφατος ν. 3386/2005 δεν τόλμησαν να προσεγγίσουν τη μετανάστευση στη μακροπρόθεσμη προοπτική της, δηλαδή στην ουσιαστική ένταξη στην ελληνική κοινωνία όσων αλλοδαπών βρέθηκαν στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια και επιθυμούν να δημιουργήσουν σταθερούς δεσμούς με το λαό της.

3. Για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., οι μετανάστες δεν αποτελούν απρόσωπες οικονομικές μονάδες. Είναι πολίτες με δικαιώματα, τα οποία μάλιστα συνδέτηκαν ουσιαστικά όχι μόνον στην ανάπτυξη της χώρας, αλλά και στο άνοιγμα της στον έξω κόσμο. Μακριά από τη λογική των κοινωνικών αποκλεισμών, που οδήγησαν πρόσφατα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες στα γνωστά αποτελέσματα, πιστεύουμε ότι ο ελληνικός λαός είναι έτοιμος να αναγνωρίσει τους μετανάστες ως φορείς του δικαιώματος για μια αξιοπρεπή ζωή και για ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους σε μια νέα εστία. Επιπλέον το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πιστεύει ότι το κορυφαίο αυτό ζήτημα δεν προσφέρεται για μικροπολιτικές επιδιώξεις και σκοπιμότητες, ότι για την αντιμετώπιση του απαιτείται η μεγαλύτερη δυνατή συνεννόηση όλων των πολιτικών δυνάμεων. Είναι αυτός ο λόγος που ο πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανέλαβε πρωτοβουλία και κατέθεσε πρόταση προς την Πρόεδρο της Βουλής για τη σύσταση διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με τα άρθρα 44 και 45 του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο τη μελέτη και υποβολή προτάσεων προς την Εθνική μας Αντιπροσωπεία για τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής, για τη λήψη μέτρων που θα διασφαλίζουν την ουσιαστική και λειτουργική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία.

4. Σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να υποβάλει την παρούσα πρόταση, η οποία αποβλέπει

στη διασφάλιση ενός στοιχειώδους δικαιώματος των μεταναστών, δηλαδή της συμμετοχής τους στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων ενός δικαιώματος που αποτελεί ένα σοβαρό βήμα προς τη βαθμιαία ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία. Το δικαίωμα αυτό σε μη Έλληνες πολίτες έχει ήδη αναγνωρισθεί από το 1997 στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το π.δ.133/1997 «Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.» (ΦΕΚ 121 Α΄). Έκτοτε το δικαίωμα αυτό ασκείται απρόσκοπτα, χωρίς να έχουν προκύψει ούτε συνταγματικά ούτε άλλης φύσεως ζητήματα. Έτσι προτείνουμε την αναγνώριση του και σε υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν αποκαταστήσει αποδεδειγμένα έναν σταθερό δεσμό με την Ελλάδα και τη συγκεκριμένη τοπική κοινωνία και που έχει ως προϋποθέσεις τη συμπλήρωση πενταετούς (5ετούς) νόμιμης παραμονής στη χώρα μας και διετούς μόνιμης κατοικίας στο Δήμο που θα ασκήσουν τα εκλογικά τους δικαιώματα, πριν από την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

5. Ξεχωριστή και ειδικότερη ρύθμιση της πρότασης μας αφορά στο εκλογικό δικαίωμα των παιδιών των μεταναστών. Η Ελλάδα είναι η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που δεν αναγνωρίζει κανένα απολύτως δικαίωμα συνδεδεμένο με την ιδιότητα του πολίτη στους μετανάστες δεύτερης γενιάς. Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 5, αναγνωρίζεται το δικαίωμα ψήφου των τέκνων των υπηκόων τρίτων χωρών, αρκεί να έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα ή να έχουν φοιτήσει επί δύο τουλάχιστον χρόνια σε ελληνικό σχολείο.

6. Κατά τα λοιπά, για την εγγραφή των υπηκόων τρίτων χωρών στους προβλεπόμενους για αυτούς ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, ορίζεται ότι εφαρμόζονται για αυτούς αναλόγως οι ρυθμίσεις του π.δ.133/1997, οι οποίες, σε ό,τι αφορά μεταξύ άλλων το δικαστικό έλεγχο τυχόν καταχρήσεων εκ μέρους των αρμόδιων τοπικών αρχόντων, παραπέμπουν στις σχετικές εγγυήσεις της εκλογικής νομοθεσίας (βλ. ήδη τα άρθρα 17 και επ. του ισχύοντος εκλογικού νόμου, π.δ. 351/2003, ΦΕΚ 316 Α΄).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

Είναι γνωστό ότι την τελευταία 15ετία -κυρίως- ζουν και εργάζονται στη χώρα μας ομογενείς, οι οποίοι λόγω και των κοινών πολιτισμικών χαρακτηριστικών όπως γλώσσα, έθιμα, θρησκεία έχουν ενταχθεί στην κοινωνία και έχουν ιδιαίτερη συμμετοχή, συνεισφορά στην κοινωνικοοικονομική ζωή της χώρας. Με τους ομογενείς αυτούς υπάρχουν ιστορικοί, πολιτιστικοί, αδελφικοί δεσμοί φιλίας και συνεργασίας. Γενικότερα δε, έχουν σαφή γνώση της εθνικής, πολιτιστικής και κοινωνικό - οικονομικής πραγματικότητας της χώρας μας.

Για τους παραπάνω λόγους πιστεύουμε ότι η ικανοποίηση του διαρκούς αιτήματος της απόκτησης της Ελληνικής ιθαγένειας θα συνιστούσε, από την πλευρά της πολιτείας, μια σωστή και επιβεβλημένη κίνηση, η οποία και θα επέφερε ευεργετικά αποτελέσματα στους ίδιους, αλλά και σε εθνικό επίπεδο στα πλαίσια της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής συνοχής, καθώς επίσης και ικανο-

ποίηση των απορρεόντων εκ του Συντάγματος δικαιωμάτων τους.

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2005

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
 ΡΟΒΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ ΜΙΛΕΝΑ
 ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣΑ
 ΒΛΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΕΞΑΡΧΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
 ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
 ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ
 ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
 ΟΘΩΝΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
 ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
 ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
 ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΡΕΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
 ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
 ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
 ΖΗΣΗ ΡΟΔΟΥΛΑ
 ΛΩΤΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
 ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
 ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
 ΜΟΥΣΙΩΝΗΣ ΑΡΗΣ
 ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
 ΤΣΟΥΡΗ ΕΛΠΙΔΑ
 ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
 ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
 ΝΙΩΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ
 ΓΕΙΤΟΝΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
 ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
 ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΟΣ
 ΦΛΩΡΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
 ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ
 ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
 ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΟΝΙΑ
 ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
 ΜΠΕΝΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
 ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
 ΝΑΣΙΩΚΑΣ ΕΚΤΟΡΑΣ
 ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
 ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Δικαίωμα Ψήφου Υπηκόων τρίτων χωρών. Απόκτηση Ελληνικής Ιθαγένειας από Έλληνες ομογενείς

Άρθρο 1

Δικαίωμα ψήφου υπηκόων τρίτων χωρών

1. Στις εκλογές για την ανάδειξη των δημοτικών και κοινοτικών Αρχών έχουν δικαίωμα ψήφου και υπήκοοι τρίτων χωρών, υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να εγγραφούν σε ειδικό εκλογικό κατάλογο του Δήμου ή της Κοινότητας όπου κατοικούν συνεχώς τουλάχιστον επί δύο χρόνια πριν από την εγγραφή, εφόσον έχουν συμπληρώσει πενταετή (5ετή) νόμιμη παραμονή στη χώρα.

3. Για την απόδειξη της διετούς τουλάχιστον κατοικίας στην περιφέρεια του συγκεκριμένου Δήμου ή Κοινότητας, ο οικείος Δήμαρχος ή Πρόεδρος της Κοινότητας εκδίδει σχετική βεβαίωση μόνιμης κατοικίας, βάσει των στοιχείων που αναγράφονται στον ισχύοντα και σε προγενέστερους τίτλους παραμονής.

4. Για την απόδειξη της πενταετούς τουλάχιστον νόμιμης παραμονής στη χώρα, ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει να προσκομίσει:

α. Άδειες διαμονής ή βεβαιώσεις κατάθεσης δικαιολογητικών για τη χορήγηση ή ανανέωση τέτοιων αδειών.

β. Άδειες παραμονής αναγνωρισμένων προσφύγων ή για ανθρωπιστικούς λόγους, καθώς και δελτία αιτούντων άσυλο ή βεβαιώσεις κατάθεσης αιτήματος ασύλου ή υπαγωγής σε ανθρωπιστικό καθεστώς.

5. Μετά την ενηλικίωσή τους, τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα ή που έχουν φοιτήσει σε εκπαιδευτήρια πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επί δύο (2) τουλάχιστον σχολικά έτη, εγγράφονται στον ειδικό εκλογικό κατάλογο της παραγράφου 2 κατά παρέκκλιση από την υποχρέωση πενταετούς προηγούμενης νόμιμης παραμονής, εφόσον κατέχουν νόμιμο τίτλο παραμονής κατά το χρόνο της εγγραφής.

6. Για την εγγραφή στον ειδικό κατάλογο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το σχετικό δικαστικό έλεγχο και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου των υπηκόων τρίτων χωρών ισχύουν κατά τα λοιπά αναλόγως οι ρυθμίσεις του π.δ. 133/1997 «Άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.» (ΦΕΚ 121 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

7. Υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν εγγραφεί στον ειδικό εκλογικό κατάλογο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου έχουν και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα, υπό τους όρους των παραγράφων 10 και επ. του άρθρου 3 του π.δ. 133/1997.

8. Για την απόδειξη της ταυτοπροσωπίας, εάν δεν μπορούν να προσκομίσουν αποδεικτικό ταυτότητας της χώρας καταγωγής τους (διαβατήριο, εθνική ταυτότητα κ.λπ.), οι υπήκοοι τρίτων χωρών αποδεικνύουν τα στοιχεία της ταυτότητας τους με βάση τον τίτλο παραμονής που έχουν εκδώσει οι ελληνικές Αρχές.

Άρθρο 2
Απόκτηση Ελληνικής Ιθαγένειας
από Έλληνες ομογενείς

Ομογενείς, οι οποίοι διαμένουν στη χώρα μας μέχρι σήμερα τουλάχιστον επί τριετία (ζετία) δύναται να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια, με αναλογική εφαρμογή των προϋποθέσεων και των διαδικασιών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 2790/2000 «Αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από τη Σοβιετική Ένωση και άλλες διατάξεις».

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι προϋποθέσεις και οι διατάξεις των άρθρων του ν. 2790/2000.

Άρθρο 3

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2005

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
ΡΟΒΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ ΜΙΛΕΝΑ
ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣΑ
ΒΛΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΕΞΑΡΧΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΟΘΩΝΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΡΕΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΖΗΣΗ ΡΟΔΟΥΛΑ
ΛΩΤΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΩΝΗΣ ΑΡΗΣ
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΤΣΟΥΡΗ ΕΛΠΙΔΑ
ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΝΙΩΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΓΕΙΤΟΝΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΟΣ

ΦΛΩΡΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ
ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΟΝΙΑ
ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
ΜΠΕΝΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΝΑΣΙΩΚΑΣ ΕΚΤΟΡΑΣ
ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΗΣ